

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DUC DE LA VICTORIA, 10 PRAL. TELEFON 2298

ANY XIV : : NUMERO 4518 : : BARCELONA, DIUMENGE, 30 DE DESEMBRE DE 1917 : : UN NUMERO 3 CENTIMS

IMPREMTA I ESTEREOTIP
CARRER EST. 16

L'INSPECCIÓ MEDICA-ESCOLAR

L'higiene social tendeix a ocupar un lloc cada cop més preeminent en la vida de les nacions civilitzades, complint la tasca de protegir a l'individu en les col·lectivitats, a l'ensenyament de la defensa contra els perills de malaltia que l'amenaça.

L'higiene és aplicació de totes les rames dels coneixements humans a fi de proporcionar a l'home les millors condicions de benestar, amb raó s'ha dit que el grau de civilitat d'un poble es mesura millor per la perfecció de l'organització que no pas per la intensitat de la producció industrial i moviment comercial.

L'higiene escolar, encara que no és més que una part de l'higiene social, ocupa des de fa una trentena d'anys un important lloc entre les qüestions que preocupen als homes de tots els països, això és deu, que s'ocupa del nen en l'època en que es desenvolupa son organisme i ses facultats intel·lectuals, en que sa activitat vital es manifesta en màxima intensitat; llur importància se desprèn de son començament, puix tendeix a preparar generacions sanes i robustes per l'avenir, son acció comença en el moment en que per primera vegada franqueja al nen les portes de l'escola.

Les precaucions que deuen adoptar-se per a rodejar a l'escolar de les millors condicions per a son desenvolupament físic, moral i intel·lectual són del domini de l'higiene escolar; actualment pedàgogs i metges estan conformes en reconèixer com una llei biològica fonamental la unitat del cos humà i la solidaritat de la part física i de la intel·ligència havent desaparegut l'antiga dualisme del cos i de l'ànima.

La pedagogia al mateix que l'educació física no poden ésser eficaços si no es funden en el coneixement complet de l'organisme del nen. La participació, cada vegada més gran del metge en les qüestions pedagògiques que altres cops pareixien ser del domini exclusiu de mestre, s'accentua més cada vegada.

Els congressos d'higiene escolar de Nuremberg (1904) i de Londres (1907) han servit entre altres coses per evidenciar els esforços realitzats en el estranger a fi de millorar la situació moral i material de l'escola.

Els higienistes de tots els països han produït gran nombre de treballs sobre el millorament de les escoles i un dels mètodes més eficaços per a proporcionar a l'escola les garanties que són evolucionar en sens dubte l'inspecció mèdica escolar.

Aquesta compren tot lo que la referència a la salut dels escolars, la salut dels locals i el compliment de les regles de l'higiene escolar, finalment que s'ha determinat amb el temps i s'ha comentat en el congrés d'higiene escolar celebrat a Brussel·les l'any 1905, ja que primerament sols s'ocupa de preservar a la col·lectivitat escolar de les malalties contagioses i actualment s'erigeix al inspector mèdic-escolar de la defensa del alumne de les malalties que com a tal poden afectar-lo.

Tot nee, considerat brix el punt de vista sociològic, representa una quantitat que serà tant més crescuda com més cultivada es trobi en cultura, ant i social com intel·lectual i moral, i és l'escola qui deu desenvolupar armónicament aquats tres factors primordials. El metge escolar és un element necessari a l'escola primària que facilita la tasca del mestre i millora les condicions de salut de l'escolar, no contrariant per a res la labor del pedagog, sinó que l'auxilia i afavoreix; a l'eliminar de la classe al alumne que per qualsevol raó no pot seguir amb profit l'ensenyament; soament una combinació d'altres suficient, condicions de col·lecció, de ventilació i d'il·luminació satisfactòries; exigint l'aplicació de les regles de l'higiene, atorgant les condicions de salut de la que estan obligats a vure en l'escola i els facilita el compliment de llurs deures.

El metge escolar no deu inmiscuir-se jamai en les atribucions del pedagog, corresponent al primer a l'inspecció del cultiu de l'entrellamint físic, i al segon el cultiu de les facultats intel·lectuals.

Llur missió no és la del terapeuta, que consisteix en curar les malalties sinó la del higienista, encarregat de prevenir-les i de curar-les, i és precisament en el medi escolar en el paper de l'higienista té gran importància. I en els molts més propens que l'adult a contraure nombroses infeccions i és el medi escolar la reunió d'un gran nombre de nens, una condició per a la propagació de les malalties infantils i en particular de les febres eruptives; els d'sordes determinats directament per l'assistència a l'escola i als com a escolars i la miopia poden desenvolupar-se, sinó hi entervé el metge; els grans problemes de la Psicologia pedagògica tal com el diagnòstic i mesura de la fatiga i l'actual, el número i distribució de les hores de classe i tantes altres qüestions de capital importància en les que el metge no pot quedar indiferent davant les mateixes i és a n'ella a qui incumbeix la tasca generalment difícil d'investigar la causa de les anomalies observades en el nen i de les perturbacions generalment d'ordre patològic de les facultats intel·lectuals, a fi de poder fer la selecció dels locals, l'edificació dels quals tindrà lloc en escoles especials.

Els perfeccionaments de la tècnica i dels mètodes pedagògics, fan que la educació intel·lectual rendeixi el màxim utilitat amb el mínim d'inconvenients que a la salut i desenvolupament físic de l'alumne, perquè exigeixen també el mínim d'atenció en localitats tancats i de vida sedentària escolar, contribuint-hi força també l'harmonia entre professor i metge, essent aquest últim un dels principals factors en la realització d'aquest progrés.

E. MIAS I CODINA
Assessor higienista de la Comissió Municipal de Cultura.

gui's en compte, el text de quiscun dels meravellosos missatges d'en Wilson i es veurà que el Norteamericà no va solament alçar-se en armes, per tal d'acabar amb els assassinats dels submarins, sino per altres d'verses i molt enlairades raons.

Posada la pàtria d'en Wilson en la pendent de la guerra varen declarar els Estats Units que anaven a combatre per la llibertat i per la justícia contra la tirania i el militarisme sistemàtic.

Tal com estan avui plantejades les coses bèliques no és la cessació d'hostilitats submarines el que pot fer desaparèixer als Estats Units les armes que amb tanta noblesa, serenitat i convicció profunda dels seus drets va empuñar.

La guerra és avui un problema, no de pau entre tal o qual país, sino entre els d'sints factors del món sencer i per sempre més; no ho és tampoc de pugna entre aquest o l'altre sino entre les categories supremes del dret universal.

La cessació del bloqueig submarí ademés d'ésser una concessió ben mirada, car els submarins pirates no són avui temibles, no és tampoc la solució que es debia.

Hi ha per demunt de l'agravi que hagi pogut rebre el Norteamericà, el desig de tenir les gaudes de que l'agravi no podrà mai més reproduir-se, hi ha per demunt de la qüestió de honor d'un poble, la d'honor de tota la rassa humana.

Cap solució que pugui donar l'Alemanya a l'estat bèl·lic que conscientment i amb tota voluntat ha provocat, per ésser satisfactoria sino conté un canvi absolut del seu regim, una modificació profunda de la seva mentalitat, de les seues organitzacions imperials.

Si la pau no ve d'aquella guisa ha de venir per a que sigui durable i beneficiosa per al món, amb l'extinció total de l'exèrcit de la polsina, malèfica de l'Alemanya.

ÈCOS

La gran guerra no ens ha pas fet més sentimentals ni més bons tampoc.

A totes les nacions neutrals, el bon sentiment popular ha comprés que havia de fer-se alguna cosa per a eixugar les llagrimes que la guerra provoca a torrentades per a cauteritzar ferides de les infinites, de les horribles ferides que són obertes en tantes ànimes i en tants de cossos humans.

Sols a Espanya, sols a Catalunya no hi ha estat fet en aquest sentit res, absolutament res que valgui la pena. Endebedes que les dones belgues ens expliquin la deshonra llur, l'assassinat o el turment de les llurs famílies, que de arreu ens diguin les misèries intimes dels camps de batalla, dels camps de concentració, dels hospitals i manicomis desbordants...

Res pot treure la nostra dona del ritme de les seves tantes casolanes: res eixampla la mitja cana dels nostres aburgats.

Per quarta volta les festes de Nadal han estat de dol en mil·lions de cases. Aquest any ja ni se n'ha parlat del Nadal del voluntari català.

Decididament, abandonem tot ideal de intervenció; renunciem per complet a la vida europea.

A Europa, el qui avui no guerreja, exigeix llàgrimes o ferides. Sols nosaltres no fem res...

La guerra té també les seves paradoxes.

Amb motiu de la presa de Jerusalem, ha estat donat el cas insòlit de què els periòdics de la dreta, els més notament catòlics, han fet el mut, i, en canvi, els periòdics esquerristes, que, per la seva significació política, eren els menys obligats al comentari, han elegat les campanyes al vol, a l'igual que si se tractés de una conquesta de la democràcia.

El que poden les filles i les fòbies!

DURANT la primera quinzena de gener vinent estarà oberta a les Galeries Dalmau una interessantíssima exposició de obres pictòriques de tres artistes noruecs avantatjatsament coneguts a tots els cercles d'art: Bertil Damm, Hadar Jonzen i Folke Olstrom.

De aquests artistes ne tenim les millors i més autoritzades referències, i no dubtem que la exposició de les seves obres constituirà un veritable esdeveniment artístic.

Exposició de na Teresa Romero

(Ens trobem davant d'un cas, d'un cas com un cabàs, com diria en F. P.) L'obra de na Teresa Romero, tan si es compta com si no es compta amb la forta anècdota que l'envolcalla, resulta un fet plastic d'un valor extraordinari.

(Donem al César el que pertany al César i al misteri el que cada un li vulgui, pugui o sàpiga acordar.) Sobre el terreny:

La pintura en si de na Teresa Romero reflexa amb prolífica joiosa, mastel·lats els aspectes mil de la Natura, estilitzats les formes crudiment, emperò sense perdre res en frescor ni en moviment vital, ans al contrari.

(I a un al·lògic.) Està clar «my dear», que no hi manquen pas aquells reminiscències i pujades molt immediates.

(A què citar no us?) Més ens semblen perifèriques, fàcils apariències, calcs insignificants...

Si tan ens obstinem en buscar-hi una relació seria, tenint sobre tot en compte les darreres característiques i més ben grans produccions de l'artista, evquem un nom llunyà: Pere-Pau Rubens.

(Pere-Pau Rubens precisament. No el pintor camarada que decorà sovint amb fruites, flors i zoologia les composicions del mestre d'Anvers. Pintor camarada quin nom se'ns escapa en aquest moment.)

J. M. JUNOY

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

En el darrer Consell Directiu s'hi admeteren quatre socis individuals de Barcelona, un de Tarragona, un de Mataró, un de Masnou, un d'Esplugues de Francolí, un de Pla de Cabra, i un de Montblanch.

Es agrat un donatiu en metàl·lic del Conseller senyor Grant i Sala.

Aquest senyor d'una compte dels grans actes patriòtics «Diada Nacionalista» de Mataró, i Festival d'Inauguració de la Comissió Delegada de Pau, als quals a s'hi en representació de la «Protectora», en el segon, junt amb el Conseller N. Ignasi Iglesias. S'acorden els agradaments proposats als organitzadors i cooperadors dels mateixos.

Amb satisfacció es correspon a una atenta comunicació de la Comissió de l'Havana amb la qual han enviat els cobros del ter. trimestre d'enganyany, és la una consulta sobre l'esfera d'acció de dita Comissió.

Es llegeixen comunicacions: del soci N. Abellard Fabrega, de Girona, exposant iniciatives que s'hi en molt ben acollides; del President de la Mancomunitat, En J. s. Puig i Cadafalch, i del Dire. tor d'Instrucció Pública de la mateixa N. Eugeni d'Ors, relacionades amb la cooperació sol·licitada de dita corporació; dels senyors Sala i companyia de Madrid, oferint als serveis a la «Protectora», de la que s'hi en pren nota; del soci de Torroella de Montgrí En Pere Blasi, sobre assumptes de tràmit, relacionats amb la publicació de la Geografia de Catalunya; de la Associació «Nostra Parla», indicant son propòsit de cooperar a l'èxit de la publicació de Biografies de catalans assenyalats empresa per la «Protectora»; dels reverents senyors En Antoni Batlle i En Ricard Aragó exposant l'estat de sos treballs de confecció de l'«Hibòria Sagrada» per a les Escoles Catalanes; del soci En Pere Pasquell sol·licitant que l'Associació s'interessi per a aconseguir l'ampliació a element d'una Escola Montessori Catalana que sosté l'Ajuntament de Barcelona, a lo qual s'accedeix; del Centre de Dependents del Comerç i de l'Indústria, de Tarrassa, demanant una subvenció per a ses Escoles Mercantils, que passa a la Comissió Tècnica per a son informe; d'En Josep Escalé, Rector de Belloc, referint-se a l'Escola Nacional Catalana de dita població; del Mestre de la «Casa dels Nens» En Josep Escoda, sol·licitant un anticip a sa Escola Montessori subvencionada per la «Protectora», el qual és concedit; del President de la Comissió Delegada de Sabadell En Domènec Saló i del ex-President de la mateixa En Joan Vidal i Gambús, oferint treballar pel foment de l'ensenyança catalana, des de l'Ajuntament de dita ciutat; dels nous regidors de Barcelona, En Manel Sabatè i Carbonell, i N. Eduard Batalla en el mateix sentit; del soci de Balaguer En Xavier Rubies sobre l'augment de socis de dita població; del President de la Comissió Delegada de Reus varies relacionades amb l'acte inaugural de la mateixa; del professor de Francès resident a Figueres, M. Joàn Lamoureux i Chaubart afirmant son respecte i ses simpaties envers el moviment nacionalista català; de la «Asociación Nacional del Magisterio Primario» de Madrid i del Ps-

talozziannum, de Zurich regnant l'envio del «Llibre» dels Ministres d'Hisenda i Instrucció Pública, senyors Ventosa i Rodés, corresponent a'actuament a les indicacions formulades; de l'Ateneu Enciclopèdic popular de Barcelona, invitant a un curs de conferències; del Grup Feminal, de l'Unió Catalànista oferint son hostatger; de l'Acadèmia i laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya participant son convi de Junta Directiva.

La Comissió Delegada de Girona fa saber a la «Protectora» l'inauguració de classes de Gramàtica Catalana de les dugues Normals, amb 36 alumnes en la de Mestres i 25 en la de Mestreses. La Comissió de Tarragona proposa el nomenament de Professor auxiliar per a la Càtedra de la Normal de Mestres a favor d'En Josep Vidal i Ras acordant-se el nomenament, i a mes per indicació seva, se s'hi l'licita autorització de la Direcció de la Normal de Mestreses per a instal·lar-hi una càtedra similar.

Se donà compte d'haver acceptat els enderres de relació de les biografies de En Manel Milà i Fontanals i d'En Enric Prat de la Riba per part dels senyors Antoni Rubió i Lluch i el P. Miquel d'Esplugues en atctuosos comunicacions penes d'entusiasme per la obra de la Protectora. S'ha ofert el costejament de la primera a l'Il·lustre Ajuntament de Vilafranca amb motiu del pròxim centenari del naixement del vil·lfranquí; la segona s'ha ofert a costejar-la la «Jovenut Nacionalista de Barcelona. Ambdues biografies formen part de la serie acordada per l'Editorial Pedgògica per a vulgaritzar els mèrits dels catalans assenyalats entre els deixebles de les escoles de nostra terra.

A una grata comunicació del Protectorat de la Federació Sindical d'Obrers participant la creació d'uns Cursos d'Història i Geografia de Catalunya en ses Escoles a càrrec d'en Francesc Flós i Calcat acordant-se respondre-hi congratulant-se de tant plausible decisió per la seva orientació que demostra.

Atenent a's reiterats procs del mestre de les Escalides d'Andorra, N. Alfonso Arno i el batlle de dita població en Josep Babot, se resol curar nova petició al ministre d'Instrucció Pública, senyor Rodés, instant-lo a subvencionar les escoles andorranes, en les que, a base de l'idioma del país, s'hi ensenyi, ademés, la llengua castellana. Sa Societat de Palma de Mallorca El Fomento del Civismo, envia un solemne i orbi mo trant-se disonforme amb la petició de la Protectora de que es declarari obligatori en les Normals dels països de llengua especial, l'estudi gramatical de dita llengua. S'acorda contestar en deguda forma.

El Consell fa constar en acta la seva satisfacció per haver atorgat l'Econòmica d'Amics del País un premi de MIL PESSETES a l'Editorial Pedagògica de la Protectora per la seva lloable en pro de la difusió de l'Instrucció, i comunicar-ho així a dita corporació.

El president donà compte de la cooperació de la Protectora a l'organització de la Diada de la Llengua Catalana iniciada per la Nost a Parla; d'haver rebut la visita de don Ramon Reyner, català resident a Buenos Aires, en nom del benemèrit col·laborador de nostres tasques el distingit patrici don Antoni de P. Aleu, enterant-se'n el Consell amb satisfacció. Aiximateix fa constar la presidència, d'haver-se enviat a la Comissió delegada de Mendoza el lot de llibres catalans docents demanats per la mateixa.

Tenint-se notícia d'haver-se dedicat un meregut homenatge a Santiago de Cuba al doctor en Claudi Mimó (president de nostra Comissió delegada), per part de sos deixebles de les Escoles d'Enginyers i Arquitectes, s'acorda oficiar a dit benemèrit català, associant-se a la noble manifestació de que amb ses virtuts i alts mereixements s'ha fet digne.

Havent sigut el·legits darrerament Alcaldes populars els socis de la Protectora, N. Humbert Torró, de Lleida, N. Albert Quintana, de Girona i En Josep Simó i Bofarull, de Reus, el Consell acordà enviar-los una afectuosa salutació, feliçitant-los per la confiança a que s'han fet acreedors.

A proposta de la Comissió tècnica s'acorda adquirir alguns exemplars del «Breviari Educatiu» publicat darrerament pel conegut mestre català en Francesc Flós i Calcat, i atentament oferts pel mateix a la Protectora en ventajoses condicions econòmiques; i ademés previ informe favorable de dita Comissió, s'admet l'ingrés d'una nova pobra a l'Escola Catalana de Santa Eulària a compte de l'Associació.

Finalment, el Consell assenyala el dia 13 de gener de 1918, a les onze del matí, per a la celebració del Consell general ordinari de socis que preceptuen els Estatuts socials, amb l'ordre del dia que els mateixos determinen: sol·licitant per al cas el saló del Centre Excursionista de Catalunya.

Diada de la Llengua Catalana

Els mitjings que havien de celebrar-se el diumenge vinent, han hagut d'ajornar-se, per causes imprevistes, i no tindrán lloc fins el d'a d' de gener.

Està ja ultimada el programa de la Diada de la Llengua Catalana, que serà presidida per l'eximí poeta Angel Guimerà i que tindrà lloc al teatre de Novitats el dia primer de gener, a les onze del matí.

Publiquem a continuació l'ordre de la festa:

1. Parlament, per l'il·lustre literat, en Joaquim Ruyra.
2. Lectura de poesies catalanes i de l'Elogi de la Parla, d'en Joan Maragall.
3. Discurs per en Jaume Bofill i Matas, president de Nostra Parla.
4. Cançons populars catalanes i cant de l'himne de «Nostra Parla», l'etra de Guimerà i música d'en Morera, per l'Orfeó Gracià, que dirigeix el mestre en Joan Balcells.

L'entrada serà per invitació.

Es repartiran invitacions a la Lliga Regionalista, Unió Catalànista, Associació Protectora de l'E. C. Centre Nacionalista R publicat, Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria i l'Associació Catalana d'Estudiants.

Les aigües de Moncada

Inauguració d'una font

Divendres al matí s'inaugurà la font provisional a Moncada a la Plaça de Catalunya i servida amb aigua de Moncada.

Presenciaren l'acte l'alcalde popular senyor Rocha, acompanyat de president de la Comissió de Foment senyor de Riba i els regidors senyors Llopis, Vila Marigés, Bibalta, Busquets, Fusté i Puig i Alfonso.

Una secció del C. s. de bombers, el manament del seu Cap, senyor Audet, punts a dalt d'una escala forta, provà amb una manguera a quina alçada arribava l'aigua, havent arribat a 24 metres. Tenint en compte que per a purgar l'aire de les tuberies hi havien obertes 14 aixetes i no estar l'aigua a tota càrrega és satisfactori el resultat.

El primer vas d'aigua sortida de la font fou ofert pel senyor Steva a l'alcalde, i tot seguit n'ofert als altres acompanyants.

El senyor Rocha tingué paraules d'elogi i remerciament per a tots quants havien contribuït a que de nou l'aigua de la mina de Moncada tornés a ésser servida als barcelonins.

Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria

Amb motiu de la campanya Pro augment de socis que s'ha emprès pel Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, està fent repartir la seva Secció Permanent d'Organització i Treball una circular entre tots els comerciants i industrials de nostra ciutat, encaminant-los la necessitat d'atendre a la seva justa i raonada demanda, qual document transcrivim a continuació, per si no hagües arribat a mans de tots els interessats:

«Barcelona, desembre 1917

Respectable senyor:

Amb aquesta franqueta que ha caracteritzat sempre els nostres actes, venim avui a trucar a les portes del seu cor segurs d'que han d'obrir-se'ns de bat a bat i ser-hi acollits amb la noble hospitalitat que a vostè el distingeix. Ignorem si en presència de la nostra personalitat—modesta o no—mostrará l'extranysa de lo inconegut; més, en obrir-nos lllavis, tenim la plena convicció de que desapareixerà el més lleu rezel que vostè pogués sentir, car totseguit podrà reconèixer en nostres veus les de gent amb qui el lliga una mutua afeció nascuda de la convivència constant que fan amb vostè els seus dependents.

Vulgui fer atenció, doncs, al que li diuen els per boca nostra.

La commoció que experimenta el món en aquests crítics moments afecta absolutament a totes les classes socials. L'Estat es mostra impotent per a posar fora de perill l'existència dels seus ciutadans. Aquests, davant l'amenaça, supleixen l'economia política que se sent irracassada, per la individual.

Qui compta amb reserves, triomfa, malgrat els obstacles. Més qui, com nosaltres, els dependents, no disposa

LA GUERRA

La pau i els Estats Units

Amb garanties de versemblança ha corregut la nova de que l'imperi teutònic havia proposat al govern de Washington la cessació del bloqueig submarí per tal d'assolir una pau entre les dues nacions.

De bon enduvi la nova ha causat en certs cercles pacifistes o interessadament enuclòtics la impressió de que l'actiut de l'Alemanya havia llogueant de modificar en sentit atenuant l'estat d'hostilitat entre'l país autocràtic del kaiser i el llibèrrim que regeix en Wilson.

Els que tan gratitudament es decantaven del costat d'una ràpida solució conciliadora entre aquets dos pobles concretaven les llurs il·lusions en arguments ben magres.

Del moment deien els il·lusionats dial·lectics que la hostilitat jaquí-teutona és nascuda amb motiu del bloqueig submarí sense restriccions ha de deixar d'existir des del moment que l'agressor ofereix abdicar la seva arma crmina.

Per molt raonable que pugui semblar aital argument als seduits pacifistes, al contrari que res hi ha en el de llogie, de que per molta que sia la convicció de l'Alemanya a aduacament que'ls sentiments que ara expressa fossin dictats per la més absoluta bona fe, encara que fos admissible el criteri de que per una vegada l'A-

lemanya faria honor a la seva fe jurada, de que la resolució que prengui lora inspirada en un sentit d'interès general de remissió de totes les culpes, i no pas per una finalitat egoista i subreptícia, nosaltres continuariem creient que en l'estat actual dels desenvolupaments polític-militars d'eliminar-se categòricament tot efecte que tindrà a la reanunciació de relacions entre la Germania i el Nort-Amèrica.

Jés que'ls pacifistes «sui generis» que tan disposats es troben a fer admissibles les excuses de l'Alemanya no comptem que entre el moment de ruptura moral i el de guer a decisiva, hi ha en el cor del país jaquí una sèrie de moments espirituals que no tots els obeixen a efectes de l'agressió submarina.

I he de tenir-se en compte també que encara que fos així, el govern d'en Wilson no podria tampoc dignament acceptar una pau oferta sense reparacions estrictament justes, sense la garantia d'una bona fe absoluta i sense que's dongués satisfacció a les aspiracions consagrades pel conjunt dels aliats.

No és possible que una gran república estigui a l'albir del Kaiser. Si l'Alemanya no hagües vlgut cegament rompre l'equilibri entre els dos països, avui la pau encara entre ells seria incòmode. Si l'Alemanya va provocar el conflicte en el moment i amb la magnitud que li va donar la gana, no ha de pretendre ara que la pau esdevingui amb les mateixes característiques.

I si aixó no fos prou encara, tina-

d'altra mitjà econòmic que el que obté com a premi del seu treball, pot resoldre el gran conflicte que s'aganta per instants.

La inquietud que regna en les nostres cases, potser influeix en que no sabim trobar altra solució que la de presentar-nos davant de vostè i, amb tots els respectes, demanar-li que el nostre son sigui millorat en relació amb l'encariment de les necessitats de la vida. Vostè, amb certesa, té constituïda família, i així doncs, ens sentim rellevats d'indicar-li la proporció d'aquest augment. Que sigui just el que la seva consciència li dicti, per a que no tinguem de deixar abandonats nostres lectors de família, sacratíssims com els dels demés.

Tara, en pendre comiat de vostè, permetem que li diguem que la major part d'obres, aquelles precisament que són dispensats de la presentació que ens exigeix als obrers mercantils, ens d'acord amb nostra manera de viure, la temps i en temps i en més una ocasió se'ls ha concedit el que nosaltres avui respectuosament sol·licitem.

Convençuts de que fent-se càrrec de la justícia que assisteix a nos ra petició, accedirà sense nous requeriments al nostre prec, n'hi quedem profundament reconeguts.

La Junta de Govern de la Secció Permanent d'Organització i Treball.

El Comitè d'atletisme i pedestrisme del Centre Autonomista de Dependents del Comerç de la Indústria organitzat per al 30 del corrent, a les dotze del matí al Parc, la cursa de 5 kilòmetres «Copa Autonomista», campionat del Centre.

Per a inscripcions dirigir-se per escrit al Secretari del Comitè.

TEATRE

VICTORIA.—«El amo del mar», sarsuela en dos actes, dels senyors Ricard Flores i Bartomeu Guzmán, música dels mestres Peydro i Asensí.

La darrera estrena que han donat al nou teatre Victoria ha sigut una sarsuela «El amo del mar», per a la qual s'han estrinat aixímateix dues de les oracions molt encertades i d'una bella perspectiva, degudes als escenògrafs senyors Garcia i Rius i Gual.

Aquesta obra ha sigut rebuda molt entusiasmada per part del públic, precisament per lo que en alt e ocasions hem apuntat: o siga que, per damunt de tot, l'acció gràfica i el teatre és la característica principal.

«El amo del mar», té com a s'encen

LA POLITICA

CONTINUA la crisi constitucional. Es apleixa s'interès més acut de la situació política en que ja l'anima nacional dels pobles ibèrics.

Les adúlacions d'en La Cierva, l'uni d'apagar la remor anàrquica que s'ha de les casernes, han produït un estallid d'pretorisme entre les masses i gerirguies de l'exèrcit, que a la hores d'ara difícil preveure com s'acabarà aquest conflicte que ha ocasionat la dimissió momentània del ministre de la Guerra.

El conflicte, donat l'esperit de transició d'aqust govern s'agudiza en t'rim's més grans cada vegada, sense que d'enlloc surti l'energia que hagi d'acabar amb aquests contratemps que pot ésser fatal, no ja per als destells de la nostra democràcia, sinó pels de tota la nació espanyola.

En els t'rim's anormals i desesperats en que la qüestió ha estat plantejada, re ta al govern, si vol viure amb dignitat, el suprem recurs d'apoiar-se en ures Corts civi listes i patriòtiques, en l'instint l'ib'ral del poble, per a foragitar enèrgicament totes les intron'sions que rugin pertorbar la sobirania que el tot sol representa.

I et de la dimissió del senyor La Cierva no hagi prosperat, ni el de que el president de les juntes de defensa hagi abandonat el càrrec no vol pas dir que l'esperit civil d'Espanya hagi rebut cap desagravi. El problema segueix amb els mateixos graus de gravetat extrema. Sols un suprem esforç de dignitat ben sostinguda pot salvar-nos d'aquella crisi profunda de tots els valors nacionals de la política.

Cal que tots ens fem càrrec de l'immensa desgràcia que poden produir aquests bisantismes militaristes i aqu'st's tristes discreteigs governamentals.

Les juntes de defensa farien més obra de patriotisme reclint-se en les casernes, fogar de disciplina, en les acadèmies i biblioteques on estudiant els grans problemes de l'ànima nacional.

La censura regnant aquests dies pos

efecte, i un cert caràcter melodramàtic que l'acaba de fer més interessant. Naturalment que hi han alguns tocs sentimentals que subratllen els artistes amb molta intensitat. Però, així i el rellu que prenen les escenes successivament, és tot just lo que atreu la atenció de l'auditori.

Des del primer acte, ja s'entreveu com acatara l'obra i de quina manera es desenvoluparà la sorpresa final que tanca admirablement la sarsuela. I amb tot, és obra que pot ve re s més d'una vegada, malgrat no hi hagi en la fàbula cap novitat important.

La música, deguda alsafortats autors de «Las carcel ras», igualment sense oferir una estructura peculiar, se fa aplaudir de bones a primeres i complau per la seva melodia fàcil i escaienta. Ja des de l'chor del primer acte s'hi noten reminiscències que, tal vagada, siguin ja aposta per a que l'obra tingui més color local. Així, per exemple, novaltres, a mida que avança la partitura, recordem les melodies del cèlebre compositor bretó Teodor Botrel.

No obstant, hi ha harmonia i sentiment, i tota ella està ben agermanada amb el llibre.

En «El amo del mar», s'hi distingeixen principalment la senyoreta Betaré i els senyors Viñas, Parera i Aguaviva.

Benefici Parera

En el mateix teatre Victoria tingué lloc dies passats l'anunciat benefici del popular bariton Josep Parera.

No en va hem dit algunes vegades que en l'ara és dels po's artistes que compta amb les més generals simpaties. Degut al seu esfr's i al seu talent s'ha captat l'apreci i admiració de tot-hom. Alguns li han retret que no més esab fer «Las golondrinas»; empró, e's que com nosaltres, l'han anat seguint paulatinament en sa carrera artística, hauran notat ja de temps que la seva veu, ben timbrada i potent, la seva declamació desinvolta i el seu domini absolut de les taules, li permeten triomfar per complet en qualsevulla obra, per difícil qui sigui.

Per al seu benefici, posat en escena a la tarda, «Bufón y hostelero» i «Las carceleras», i amb el teatre completament ple, obtingué un triomf notable. I a la nit «Las golondrinas» i «El amo del mar», i altra vegada el local de gom a gom, i aplaudiments, i visques, i ovacions interminables, fins que l'obligar-n a parlar per a agrair tantes demostracions d'afecte.

Rebé, aixímateix, presents i obsequis de gran valor d'incondicionals amics seus i admiradors fervents, entre els quals notarem els noms de Laparra (uns quadres magnífics), Granados E., Albert Viñas, Sala, Valls, de l'Empresa, dels palcos prosenais, etcètera, etc.

No pot queixar-se el gran Parera d'aquest benefici. I llargues temporades, actuacions excel·lents i públic i empu's demostrant-li les simpaties continuament...

J. V. i B.

Mentre's ve cap d'any...

A mitja que s'acosta el dia primer d'any s'excita la curiositat i s'envernen els comentaris sobre la forma i manera com qu' d'ra constituit l'Ajuntament en el proper bienni, per què la p'sió sectorial de tots els partits i l'esperit irreconciliable de banderis té per tots contants afins de victòria i pot ser més que això desitjos de deixar vençut al contrari.

La l'ltima, com ja hem dit altres vegades, de tota aquesta ombra o inicialment de concepció ciutadana, és que no passi dels límits estretissims que queden esmentats i no estigui impulsada per més elevades idees i més importants propòsits.

Si aquests apassionaments i aquestes discussions acalorades es dediquessin a la defensa o a la impugnació, no ja de programes i de opinions formulats sobre fets concrets que un i altre partit té per bandera, sinó solament a les orientacions que un i altre puguin significar la situació i l'espectacle actuals, amb tota la seva deploable estètica, constituirien una esperansa un conhort fondíssims.

Però la veritat és que aqu' no hi ha res d'això i que tant per un excés d'amor a les pròpies conveniències, de part de les dretes, com per una lamentable manca de preparació, per part de les esqueres, ni les unes ni les altres poden ésser avui per avui una positiva promesa de cap d'aquelles fondes renovacions que venen urgentment exigides per la dignitat de Barcelona i per les més perentòries necessitats de les seves democràcies.

La «Lliga» amb tot el candat de persones amb preparació tècnica de què diu que s'ha volgut rodejar, no ha ficat encara una orientació ni una norma que li donguin el crèdit necessari per a l'eficàcia que ha de tenir una obra de cultura, ja que abans cal que l'opinió i la ciutat tota sapiguin, no que's va a fer una obra d'aquesta naturalesa, sinó quina serà la seva finalitat i quin serà el seu sentit, coses que si en altres ordres tenen no més una importància secundària, en aquest es converteixen en elements afectes a la seva mateixa substancialitat.

Les fondes retencions d'aquest m'atxupament polític amb les classes

GRANS MAGATZEMS

EL SIGLO

REIS

Grans existències i novetats en
Joguines i Articles
per a Regal

Els dies 2, 3, 4 i 5 de gener
**GRANDIOSA
EXPOSICIO**

Dietari EL SIGLO per a 1918, un, a ptes. 1'20

plutòcrates, tantes vegades posat de manifest, el priva, per altra banda, de formular i defensar aquella política econòmica, que dintre de l'Ajuntament podria tenir tan importants aplicacions en la forma de l'import i la del dispendiment que la recaudació permetés i que està sens dubte en un dels primers llocs d'aquelles necessitats ciutadanes de què abans hem parlat.

L'obra econòmica i cultural que's té de realitzar preferentment en el pròxim bienni, no pot realitzar-la la «Lliga», no està en situació ni en condicions adequades per a portar-la a terme amb l'imparcialitat que l'ha de fer pro'fosa, i no és de menys una esperansa en la que fundament s'hi pugui créuer.

Siguem trants i declarem també que no es pot créuer tampoc amb les esquerres per aquesta patriòtica tasca en els precisos moments en que escrivim això, ja que l'actuació rescent dels partits republicans i el divorci que desgraciadament s'ha establert d'aquests últims temps entre ells i certis elements de valua intel·lectual o tècnica, allunyen l'gicament la possibilitat de tan falgura esperansa.

Però és ara precisament que s'ha de dir això, és en aquest instant trascendental en que aneu a carregar-nos davant de Barcelona de la més gran i la més greu de les responsabilitats, que hem de procurar que'l re'lu de la para'ra escrita excit les nostres voluntats i ens empenyi a la tasca que ens pertony.

Es arribada l'hora de que l'obra de cultura és desciruiat-li des elements de dreta, de què deixi d'ésser un patrimoni i quasi un distintiu de la «Lliga», i de que passi a ésser la gloria d'ls partits republicans de Barcelona, com ja ho és de molts dels que governen en var's petits municipis de Catalunya, en els que l'ensenyansa ha arribat a igualar, dintre llurs possibilitats, l'exemple, tantes vegades retrat, del municipi rural francès.

Es arribada l'hora de que l'administrac'o comunal no sigui una operac'o crematística sopeditada als termes forçosos de la llei, sinó una obra de justícia econòmica en la distribució de les càrregues públiques i un motor de salu'ables beneficis per a l'enlrament moral i material de les democràcies.

Quin goig al veure el balans que podriem presentar davant de l'opinió al cap de dos anys, si seguissim per aquest camí!

L'Alvarez i les Juntes

En Melquiades, com altres prohoms de la política, ha fet també les seves declaracions a propòsit de les juntes militars de defensa.

Hem dit varies vegades que el problema militar, sobre tot, tal com s'ha plantejat aquests darrers anys a Espanya, és un dels problemes que més importància tenen entre els més importants que pot escometre un Estat gels del propi honor i de la seva independència espiritual. Nosaltres continuem creient pregonament que l'actitut de l'element militar ha contribuït, està contribuint d'una manera poderosa a que els termes de l'evolució política i social d'Espanya romanguin confosos i incapables d'un acertat desèro l'lo alterior.

Es per això que nosaltres hem iodi

nostre parer potser un xic més enllà encara dels límits que l'actual legislació militarista ens fa possibles.

Seguint aquesta trajectòria que creiem forçosa en tots els homes de democràcia, hem recullit i comentat quantes opinions s'han emés sobre el formidable i desconcertant problema que les juntes de la milícia ens plantejaren.

Avui és el cap dels reformistes el que entre el batibull eloquent i profílex de la seva oratòria meridional concreta termes i raonaments que mereixen el comentari que hem dedicat en altres cassos.

El senyor Alvarez enclou el primer moment de la seva argumentació en una disjuntiva que entranya perfectament la mèdula de l'act.

«A las Juntas, p'es, no les queda más que seguir uno de estos dos caminos: o disolverlas o completar su obra, o deponer su actitud y dejar que se siga perpetrando el régimen de injusticia y de abyección política que lleva a España a la ruina o hacerse intérprete fiel de la nación, y en tal concepto destruir hasta las últimas raíces de la oligarquía y abrir los cauces a por donde pueda fluir libremente la voluntad soberana del pueblo, origen único de toda autoridad y de todo poder.»

El criteri del senyor Alvarez està d'acord absolut amb el sentit democràtic i els doctrinarismes polítics més en boga avui entre els millors Estats d'Europa.

I el pensament del capítol del reformisme queda encara més acabat més clar, més en consonància amb aquells principis populars en el següent paragraf de les seves declaracions darreres:

«Una introducción organizada y permanente del ejército en la vida política y de gobierno, sobre estar expuesta a degradar la función augusta del ejército mismo, resultaría intolerable para el país y inadmisible para todo gobernante que no se preste a gobernar al dictado y tenga decoro y conciencia de su deber.»

Y puede hacer constar que tan pronto se constituya el Gobierno que presente y encarne aquella voluntad soberana, al ejército le corresponde obedecer, nada más que obedecer.»

Aquesta, la d'obeir i res més que obeir creiem nosaltres que es la obligació de l'exèrcit.

Però nosaltres no creiem de cap manera que les juntes de defensa, ni cap organisme excepcional pugui tampoc fer obra de ciutadania. I amb això establir la primera disparitat amb el criteri que respecta de la qüestió sustentada don Melquiades Alvarez.

Diu l'eloquent diputat reformista que per no haver completat les Juntes de defensa l'obra que començaren el primer de juny, continuaran dominant les mateixes organitzacions caciquistes i el mateix tingit electoral i la ficció del Parlament.

Nosaltres modestament, molt modestament creiem que no es pas l'exèrcit el més indicat per a modificar aquests vicis. Es més, nosaltres creiem i en apoi del nostre criteri està la concepció democràtica i liberal de l'estat modern, està l'exemple bategant de certes nacions europees i americanes, nosaltres creiem amb tota l'ànima que l'influència de l'exèrcit en la reforma d'aquests vicis nacionals fora produent i adhuc nefasta.

PALETERIA

LA SIBERIA

La més important d'Espanya

Rambla Catalunya, 15, 1 Corts Catalanes, 624.-Teléfon 1571 A.

El millor **REIS** es un joc regalpera **REIS** de pells

Visiti vosté l'artistic i original
PESSEBRE
instalat als aparadors de la casa

Grans existències de Renards blancs
de totes classes i preus

Nota.-Gomuniquem als nens que degut als grans frets, els reis han fet grans encàrrecs dels millors models d'aquesta casa

LA CASA MES BEN ASSORTIDA I MES ECONOMICA

PREU FIXE.—ON PARLE FRANÇAIS.—ENGLISH SPOKEN

GRANS MAGATZEMS

Damians REIS

Grandiosa exposició i venda de
JOGUINES

Gran varietat

en articles per a regal, Marbres, Bronzos, Relotgeria, Plater a Llàmpares, Copes sport, Aparells parlants, Masetes per a plantes, Góbies de metall, Articles per a viat e i sport, Paragües, Bastons, Plumeria, Guants, Bisuteria, Camiseria, Genres de punt, etc.

ULTIMES NOVETATS

en Vestits, Abrics, Berrets per a senyora, cavallers i nens Pells Jerseys, etcètera

MORLES DE TOTES CLASSES
JOGUINES -- CALÇAT -- ESTUFES

EL BARATO

Fins el 10 de gener

20.º descompte

en Pells, Abrics i Vestits

Les persones econòmiques esperen les rebaines de preus de EL BARATO perquè saben que són sempre veritat

PALAU DEL CALSAT

Per a favorir al públic segueixen venent-se infinitat de models nous de sabates sense el menor benefici

Sabates senyora, d'ongola metàis, tot sola ptes. 4'50
Sabates > bollut, lloir de pell, > > > 6'35
Borceguís cavaller, calenta oseeària, > > > 8'50

NOTA: Avui, diumenge, aquests Magatzems estaran oberts fins a la una de la tarda.

Als que pateixin TOS

per l'ort i crònica que sigui prenguin les renomades PASTILLES DEL DOCTOR ANDREU. Són tan ràpids i segurs els efectes de aquestes pastilles, que a les primeres preses se sent ja un alivi, que sorpren l'anima, i casi sempre desapareix la tos per complet a l'acabar la primera capsula.

Els que tinguin **ASMA** o solució, usin els PAPERS ASSOATS o els CIGARRETS ANTIASMA-TICS, del mateix doctor, que calmen desseguit els atacs i de nit permeten dormir tranquil·lament. — Demanin-se prospectes.

ELIXIR ESTOMACAL

de Saiz de Carlos (STOMALIX)

Es recomana per los mètodes de les cinc parts del mundo porque tonifica, ayuda a las digestiones y abre el apetito, curando las molestias del

ESTÓMAGO É INTESTINOS

el dolor de estómago, la dispepsia, las acedias, vómitos, inapetencia, diarreas en niños y adultos que, a veces, alteran el estreñimiento, dilatación y úlcera del estómago, etc. Es antiséptico.

De venta en las principales farmacias del mundo y en Serrano, 30, MADRID, desde donde se remiten folletos a quien los pida.

**UNDERWOOD
HEMINGTON
SMITH-PREMIER
SMITH-BROS
MONARCH-ROYAL-etc.**

Ultimos modelos podrá V. conseguirlos a precios ventajosísimos en la casa

Venancio Guillaumet

Vergara, 1. Teléfono 2347
BARCELONA

FOX

ORINA

Las SALES KOCH curan SIN SONDAJA NI OPERAR la uretra, próstata, vejiga y riñones. Dilatan las estrecheces, rompen la piedra y expulsan las arenas, curan los catarros e irritaciones de la vejiga; calman al momento las punzadas y horribles dolores al orinar, limpiando la orina de posos blancos purulentos, rojos y de sangre. Las SALES KOCH no tienen rival por su acción rápida y segura. Venta en las boticas del mundo. Las CAPSULAS KOCH cortan en DOS DIAS, sin peligro, los flujos blanorrogicos secretos reñentes y modifican los crónicos. Para lograr un éxito fijo pídanse gratis a la CLINICA MATEOS, Arenal, 1, de MADRID (España), el método explicativo infalible.

MATRIZ

CURA SIN OPERAR, cáncer, tumores, punzadas horribles, flujo sangre, llagas, congestión, irritación con dolor sordo en las caderas y vientre, flujo blanco, deformación y debilidad que ocasionan la esterilidad y la propensión al aborto, descompos, etc. Las señoras deben cuidarse del más ligero sintoma en su matriz para evitar graves males; al principio todo se cura fácilmente. Fenómenos del EMBARAZO, parto y sobrepeso. Aplicación del tratamiento Rohgegel, en la ESTERILIDAD, con resultado positivo en el 98 por 100 de los casos, no habiendo lesión grave irremediable. Dirigirse con detalles a la CLINICA MATEOS, Arenal, 1, MADRID. Consulta gratis por carta.

Venta en Barcelona: SEGALA, Viuda ALSINA, VICENTE FERER, i VIDAL
RIBAS, SERRA PANIES y otros

Les ocultacions de queviures

Continuen remarcant-se els símptomes orientadors en aquests conflictes tendents a la subsistència. L'altra dia ens ocuparem dels propis governamentals de restringir el consum de certes mercaderies, remarcant el fet de les pertanyents a la classe de subsistència. Avui legim que el senyor Garcia Prieto ha exposat les línies generals d'un projecte tendent a perseguir i castigar rigorosament als acaparadors i tota calaña de gent que especula amb el benestar econòmic del país.

AJUNTAMENT

Sessió extraordinària

Pompes fúnebres

Nomenats pel Consistori en virtut d'acords de 12 i 19 d'octubre del passat any, els senyors Vila Maríes i Garcia Inglada, a fi de que constituïssin Ponència instruïssin un expedient per a depurar denúncies referents a la manera com complia l'U. E. P. F. les obligacions del contracte dimanant de la municipalització del servei de pompes fúnebres, donant dits senyors per acabat el seu informe en 19 d'octubre del corrent any.

L'informe junt amb les conclusions corresponents, sigui publicat sencera en les planes d'aquest diari.

Per diferents raons i causes, s'ha anat aplassant en el Consistori la discussió d'aquest assumpte i mercès a l'actitud decidida i enèrgica de la Ponència el Consistori acordà dedicar-hi una sessió extraordinària, al ensem que demanà informació de tres senyors lletrats per a major il·lustració dels senyors regidors en lo que fa referència a la rescissió.

La sessió

La sessió extraordinària començà a les quatre de la tarda, amb els assaïats nombre de regidors, presidint el senyor Puig i Alfonso.

El senyor secretari llegeix l'informe dels lletrats senyors don Josep Vilaseca Magaró, don Joan J. Permanyer i don Guillem M. de Broch; informe que clouen amb el següent opíndol: «Que si bé l'Excm. Ajuntament de Barcelona té, en principi, el dret d'acordar la rescissió del contracte celebrat amb l'U. E. P. F. en cas d'incompliment de llurs condicions essencials, dels antecedents examinats, no resulten mèrits bastants per a que pugui la rescissió acordar-se en justícia i amb èxit segur».

Acabada la lectura el senyor Andreu demana suspensió de la sessió per a que el senyor Vila Maríes tingui temps d'entrar-se de l'informe.

Protesta el senyor Vila i Maríes de que s'hagi començat la sessió amb una interrupció amb escassa majoria de regidors i sense trobar-se presents els ponents de l'assumpte que motiva la sessió.

Intervé en el debat el senyor Polo, que posa de relleu les burles que la companyia fa de l'Ajuntament no complint el contracte i no satisfent les penyes que se l'imposen.

El senyor Vila Maríes diu que és de sempre que la U. E. P. F. ha satisfet amb retards les quantitats que té de satisfer a l'Ajuntament.

Ademés, i salvant tots els respectes personals, creu el senyor Vila Maríes que els lletrats s'han equivocat lamentablement i segurament no han tingut per a res en compta l'informe de la Ponència.

En llegeix una proposició accidental del senyor Llopis, demanant que l'Ajuntament apliqui les sancions que indica en les seves conclusions la Ponència, i que per a evitar possibles alteracions d'ordre públic, s'autoritzi a la Casa de Caritat per a facilitar els cotxes que siguin sol·licitats.

L'apoi el seu autor, que té paraules de forta censura per a la Unió Empressor de Pompes Fúnebres.

El senyor Puig de la Bellacasa crida l'atenció del Consistori, perquè d'entrar-se a la discussió de la proposició Llopis, s'aparta de l'objecte perquè ha sigut convocada la sessió extraordinària, que és solament per a les extremes que afecten a la rescissió.

El senyor Vila Maríes creu, com el senyor Puig, que solament es pot parlar de la rescissió, i es declara per

tidari d'anar a una votació per entendre que tots els regidors que hi han tingut interès estin enterats ja suficientment de l'assumpte que es debat.

Tinc el convenciment íntim, diu, de que si s'acordarà la rescissió, ni s'imposarà cap penya a la U. E. P. F., ni pagará cap de les imposades, ni l'Ajuntament farà que els seus empleats fiscalitzin el que fa la U. E. P. F., ni la Casa de Caritat deixarà lliurement els cotxes, i suposant que tots i cada un dels senyors regidors ja té criteri format, demana que es vagi a la votació. Anuncia que en el vinent bieni, igual que en el present, continuará parlant de com la U. E. P. F. no complirà el contracte, ni pagará penya i com continuará burlant-se del Consistori la dita Empresa.

La Presidència prega al senyor Llopis retirar la proposició incidental per ell presentada. Queda presentada.

Porta el senyor Dessy, fent una calurosa defensa de l'informe dels lletrats, del que fa un gran elogi i prega al senyor Vila Maríes que no es deixi portar en aquest assumpte de pessimisme, perquè aquest informe pot ésser el començament d'un camí a seguir per a major obligar a l'Unió de Empresaris de Pompes Fúnebres.

La Presidència posa a votació la conclusió primera de l'informe de la Ponència que diu així: «Per incumpliment des del dia que començà la vigència del contracte fins a la data de tot el règim administratiu a que s' refereix l'article 10».

Per incumpliment, des del dia que començà la municipalització fins a la data dels plans fets en els articles 10 i 11 per a l'interès dels tants per cent i canons anuals fets.

Per incumpliment dels articles essencials del contracte que regulen les mesures de caràcter higiènic i sanitari, per les quals justifica i en les quals es fonamenta la conveniència de la municipalització del servei.

En mèrits de l'article 36 procedeix la rescissió del contracte de municipalització de pompes fúnebres que l'Ajuntament la concertat amb l'U. E. P. F.

En votació nominal es refusa.

Es posa a votació la conclusió segona que diu així: «Per les defraudacions comprovades per mitjà de les factures que figuren en l'expedient dels tants per cent que deu abonar l'U. E. P. F. sobre l'impost de les tarifes tal com prevé el contracte».

Per les defraudacions comprovades dels tants per cent que deu abonar l'U. E. P. F. sobre l'impost dels dials i canals, els quals no començaren a tributar fins després de set mesos d'haver començat la municipalització, i durant gran temps la defraudació fou completa i absoluta.

En mèrits de l'article 36, procedeix la rescissió, sense perjudici de que l'Ajuntament es reserva el dret de recórrer davant dels Tribunals corresponents en demanda de les responsabilitats a qui hagi loc.»

Retornada en votació nominal.

Han votat a favor de la rescissió els senyors Arroyos, Gardó, Callén, Pi-guerro, Vila Maríes, Fusté, Lasarte, Pola, Cuadrecó, Garcia Inglada i Burruell.

Han votat contra la rescissió del contracte, els senyors Calderó, Llopis, Andreu, Vega, Cirera, Gili, Fortuny, Puig de la Bellacasa, Busquets, Rovira, de Riba, Vila Molinó, Rogent, Durán, Ribal, Dessy, Mauri, Jover, Llana i Prats.

Explica el seu vot el senyor Gardó.

A un quart de vuit acabà la sessió.

NOTICIES

GOVERN CIVIL

El director de la companyia del gas Lebon ha manifestat al Governador civil que, contra el que s'ha fet corre, sols té carbó per als primers dies de gener.

No gens menys suposa que aviat rebria cargament.

Una comissió de llogaters d'autobusos s'ha reunit al senyor Añón afirmant que no hi ha prou benzina amb els tres litres diaris que s'assignen per al consum de cada cotxe. S'ha posat nota de presentació als estatuts de les Societats de l'Unió Vasca de Riba i Centre Republicà Radical Castellonenc.

Visiten a dir el governador els senyors Joaquín Sagnier, R. mon Fabra Vicens Muntadas.

DIPUTACIO

El senyor Vallés i Pujals ha estat a visitar al governador per a posar-se d'acord sobre l'assumpte de la Granja.

Avans d'ahir es reüní a la Diputació el jutjat que enten en el concurs obert per a l'adjudicació d'una plassa de línies.

També va reunir-se la Junta de Museus i de la Casa Llotja.

narà el doctor don Josep Bassed's, co-cia pràctica que en dita Acadèmia començarà el 10 al 15 de gener pròxim, i als de Ginecologia i Obstetrícia que donaràn els doctors Joan Soer, Julià i Guillem Ribas i Ribas a l'Hospital de la Santa Creu sota la direcció de doctor don Alvar Esquerdo, en la visita d'aquest, començant també en la primera quinena de l'esmentat mes.

LA PAU

encara no està confirmada, però tot afirmarse que no hi ha cap casa que pugui començar amb els preus dels CA 18 RIES BELFORT.

Mitjons de llana el parell, 0'95.
Camises franela anglesa, 2'15.
Elastics per a cavaller, 0'65.
Colls fil extra, els de 0'50 ara 0'25.
Panyos fil extra, el parell, 0'25.
Trajes interiors per a cavaller, franela anglesa 4'10.

Carrer del Call, 315. — Telèfon A 1132
Sneursal, Arca, 2 (enfrent Plassa Nova)

ANUNCIS OFICIALS

Societat General d'Alghes de Barcelona

Obligacions 3 per 100.

Emissió de 15 de juny de 1917.

Al sorteig celebrat en el dia d'avui per al reemborsament de 90 obligacions, de conformitat a l'escriptura d'emissió de les mateixes, ha correspost la sort als nous lots de deu obligacions cada un que a continuació se expresan:

11.281 a 11.290
6.031 a 6.100
131 a 10
13.231 a 13.240
4.781 a 4.790
12.421 a 12.430
7.951 a 7.960
3.281 a 3.290
11.441 a 11.450

Amb arreglo a la propia escriptura d'emissió, es participa als interessats que p' dran percebre des del dia 1 de gener pròxim, els dies laborables, la quantitat de 500 pessetes per cada una de les obligacions compresas en els nous lots més amunt indicats, deducció factible de l'impost sobre la prima d'amortització.

Dit pago es verificarà a la Caja de la So leat Anónima Arnús-Gari, Nova de Sant Francesc, 7, d'aquesta ciutat, i a París, al cambi corrent, en el Crèdit Lyonnais, Boulevard des Italiens, 19, mitjançant l'entrega dels títols reemborsables amb el cupó número 43 i següents.

Barcelona, 22 de desembre de 1917.
El Director, M. Brun quel.

Societat General d'Alghes de Barcelona

Obligacions 3 per 100.

Emissió de 15 de juny de 1917.

Pago del cupo número 42. Vencent el 1 de gener pròxim el cupó número 42 de dites obligacions, es participa als titolers de les mateixes que, a partir de dit dia, quedarà obert el pagament de l'expressat cupó, tots els dies laborables, deducció factible dels impostos legals, en les Oficines de la Societat Anónima Arnús-Gari, carrer Nou de Sant Francesc, 7, d'aquesta ciutat, i en París, al cambi corrent, en el Crèdit Lyonnais, Boulevard des Italiens, 19.

Barcelona, 24 de desembre de 1917.
El Director, M. Bruniquel.

Banc Hispano-Colonial

Aquest Banc substarà per compte de l'Excel·lentíssim Ajuntament 5.000 Bons de Reforma amb el cupó de 31 de març proper. El tipu de subhasta i, per consegüent, el mínim, serà 79'25 per 100. La subhasta se celebrarà el 29 de l'actual, a les onze del matí.

Previ dipòsit del 5 per 100 de l'import nominal dels valors demanats, en els dies 27 i 28 de l'actual, de nou a dotze del matí, i el 29 fins a les deu, es rebran en el Banc proposicions que podran intervenir hi Bancs, banquers, agents de Borsa o corredors reials legalment autoritzats per a actuar an aquesta plaça, a onant el Banc a l'intermediari el 15 per 100 sobre l'import nominal dels valors adjudicats.

L'import de les adjudicacions deurà ingressar-les els interessats, en el Banc, el dia 31, de nou a dotze del matí, en el cas o el seu equivalent a satisfacció del Banc, e que entregará en el acte els valors corresponents.

Les demés condicions i formalitats de la subhasta, seran les mateixes que han regit per a actes iguals anteriors. Barcelona, 24 de desembre de 1917.
—El delegat del Consell i Visgerent accidental, Francisco Fontanals.

Informació Telegràfica

ESPANYA

MADRID

Els temporals de neu
A Governació han facilitat un telegrama del governador de Santander, el qual participa que el poble de Rozas se troba incomunicat amb el reste de la provincia.

La neu, que en alguns indrets arriba a una alçada de setze metres, impossibilita l'accés a la població.

Manquen queviures.
Se troben paralitzats 25.000 obrers de les explotacions hulleres i de les fàbriques de vidre.

El governador se prepara per a enviar auxilis.

El governador civil de Palència dona compte de què de nou ha estat parat la línia de trens a Alar del Rey, Aguilar del Campoo i altres pobles de la línia de La Robla a Balmaseda.

Anunci de vaga

El ministre lamenta que a un període del m'ti se insisteixi en afirmar que tou comés un atropell amb els regidors de l'acètic (Sevil·la), manant-los suspensió cinquanta dies.

Comun quere de Cartagena que les oit ts obreres h'n acordat entrar a la vaga el primer d' gener si abans no se solució ni el conflicte de Portman.

Els preesposits i les hisendes locals

A Consell de Mini tres que demà se celebrará a la Presidència portará el Ministre de Hisenda, demés del R. O. de prórroga del preupost, un altre de molt interessant sobre les hisendes locals.

PROVINCIES

Còc

Cádiz. — El 4 de gener és esperat el vapor «Infanta Isabel», que porta càrrega de cotó per a Barcelona.

També és esperat amb igual càrrega i destí el «Martín Saenz». Ambdós va xels porten de Galveston vint mil bales de cotó.

La situació a Cartagena
Cartagena. — A conseqüència de l'agreuiment que ha sofert el conflicte obrer de Portman, ha empitjorat la situació.

Els minaires de la Unió reclamen dels vagues de Portman que exigixin la substitució dels esquiroles per obrers associats.

El Dret foral

Bilbao. — Alguns Ajuntaments com els de Begonya, Sestao, Baracaldo, Galdacano i altres, han acordat municipalitzar el servei del pa.

Alguns diputats provincials nacionalistes presentaran aviat una moció a la Diputació.

Se refereix a l'Assemblea jurídica organitzada per l'Acadèmia de Jurisprudència de Barcelona, i en ella se diu que l'interès que té aquesta Assemblea per a Bizcàia, ja que se tracta de recaptar que la vigent legislació foral se compleixi en tots els seus a pectes, fa que a les deliberacions deu estar representada la provincia per persona de prestigi i competència.

Es proposat per això don Aureli Galarza, diputat foral i degà del Col·legi de advocats.

ESTRANGER

LA GUERRA

COMUNICATS OFICIALS

Les operacions a França

Comunicat oficial francès
París. — Basilea. — Un telegrama de Viena, del 26, dona compte de la resposta de Alemanya, Austria-Hongria, Bulgària i Turquia a les proposicions de pau dels delegats russos.

En termes generals, la resposta de l'Imperi central i els seus al·lats accepta les suggestions russes, especialment en allò que fa relació a que no hi haurà cap anèx ni indemnització, excepte en la qüestió de les colònies alemanyes; però subordina la resolució a l'acceptació de les mateixes condicions per tots els bel·ligerants.

Comunicat oficial britànic

De la tarda:
Res a senyalar, apart de alguna activitat de l'artilleria enemiga al NO. de Ipres.

Substitució de Jellicoe

París. — Londres. — El vicealmirall Rosslyn-Wemyss és nomenat primer Lord de l'Almirallat, en substitució de l'almirall Jellicoe, al qual li és concedit el títol de Par en premi als seus rellevants serveis.

Sastreries

Mendez Nuñez, 1 Alta Sant Pere, 63 :: Jaume I, 19 :: Princesa, 19 :: Hospita, 87

"LAS 40"

**TRAJO
GARAN
a mida
per a
CAVALLER
40
pessetes**

PREU UNIC

EL FARO

127, Hospital, 127 - Barcelona

Rebudes les novetats de tardor i d'hivern

Bonici i elegant assortit de Genres per a trajos Cavaller a mida i Robes confeccionades per a Cavallers i Nens : Camiseria : Corbateria : Genres de punt : Sombreros : Gorres, etc, etc.

Vendes al contat -- economia veritat

PREU FIXE - - - - - Demanda el CATALA GENERAL.

El Confortable Catala

Avans de comprar sillons, visiten aquest gran Establiment de ebanisteria, especial en mobles de gran comoditat y bon gust. Treballs garantits.

Durán y gas, 11, Barcelona

Aixarop Sabaté

Benzo-Balsámico

Enfermetats del aparat respiratori

Tos, Catarros, Refredats, Bronquitis i Pulmonies

La curació del Venèri, Sífilis i Impotència

pot dir-se que ja és un fet certísim, segur i ràpid, gracies als maravellosos medicaments del professor

DONNATTI, de Roma

Mal la celèbre frase de gran conegut Cesar August: "Llegue, vi, venci", pot aplicar-se millor que als celèbres medicaments **DONNATTI**, que apenes introduïts a Espanya a través de cap de tot els seus similars nacionals y estrangers perles virtuts curatives.

Els metges més eminents certifiquen els seus resultats tenint a disposició de nostres clients, dits certificats. **Venèri, Purgació:** tals, potent fer-se la curació un mateix. La infecció, freqüència d'orina, coïssos, estrellats uretrals, distúrbis de la bufeta, desapareixen com per art d'encantament amb els **Conèctes Donnatti**, 4 pessetes i la capsula. La malaltia **GOTA MILITAR** desapareix instantàniament amb la maravellosa **Injecció del Prof. S. Ioffano Donnatti**, essent aquesta injecció la única que fa desaparèixer definitivament, d'alcors, etc., etc. Un flascó d'injecció **Donnatti**, 4 pessetes. **La sífilis:** L'únic preparat racional, científic i de resultats positius, que fa desaparèixer totes les senyals a les primeres dosis, és el **maravellosos Roob Donnatti**. És el preparat per excel·lència, cura radicalment la **SÍFILIS** sense les terribles conseqüències dels altres preparats. Regenera completament la sang infectada. Cura adenitis glandulars, dolors als ossos, erupcions de la pell, pèrdues sexuals, etc., etc. Un flascó **Roob Donnatti**, 4 pessetes. Aquesta plaça de la generació actual, que fa tornar proma l'impotència: turament vells a molts joves, ha deixat d'existir des de que el professor **Donnatti**, de Roma, ha donat a conèixer son maravellos **Elisir**. Torna la joventut i vigor dels anys juvenils i forces perdudes, sense causar els perjudicis d'altres preparats similars. És, al mateix temps, tònic, eufemac i un gran reforçat. **Elisir Donnatti** dona sentir els seus efectes des de les primeres dosis. Un flascó **Elisir Donnatti**, 6 pessetes.

CASA CENTRAL A ROMA: Via Lombarda núm. 35. Representació per a Espanya: Farmacia Hispano-Americana, Boque 1a, 47, a on se lliuran instruccions y prospectes gratuïtament.

CICLES

SANROMA

Elis més còmoda i segura

Telefon 1111

Sabnes 62

BARCELONA

: BODES I BATEIGS :

Capses de luxe. Gran assortit en capses per a turrons Garrer Sant Pau, núm. 38.-Barcelona

Nadal

MESTRE DE BALL DE BALÓ I DELS MÉS MODERNS

Únic que breument ensenya bé a ballar, encara que mal hagis ballat. Clases per a una persona sola o família. Lliçons especials per a senyorettes. Lliçons per a dependents. Carrer Cegos de la Boqueria, 2, entressol (dint al carrer de la Unqueria)

Aparells parlants

Discs i rellotges parlants

COMPRA, CANVI I LLOGUER

NEW-PHONO-Ample, 35 Barce

Graciosa Plaça Trinitat

Les injeccions, els lavats, el sàndal i arceol solen retracar la cura de la purgació, semblant primar que va bé, però al deixar-los tornen el flux, i en general, sols entretenen la cura. Amb les especialitats **PARADELL** en pocs dies se logra la cura completa.

FARMACIA PARADELL COMTE DE L'ASSALT, 28 BARCELONA

PRIMITIVA LEGIA

Estrella Conejo

EL CONEJO MARCA REGISTRADA

ÚNICA PARA HACER BUENA COLADA SIN ESTROPEAR LAS ROPAS POR SU SUAVIDAD BLANCURA Y DESINFECCIÓN

15 AÑOS DE ÉXITO!

LA MAS ECONOMICA POR SUS RESULTADOS INMEJORABLES MAS BARATA QUE NINGUNA PORQUE CON Poca HAY BASTANTE EL FABRICANTE

PIANOS I HARMONIUMS de lloguer, des de 8 fins 15 ptes. al mes, carrer Bruo, 78, 1.º, 1.º

Vins i Aperitius

BATALLA

Societat Anónima

Marqués del Duero, 202 al 208 - - - Telefon N. 177 - BARCELONA